

Kolossiliklarga

Rosul Pawlus Kolossi shehiridiki jamaetke yazghan mektup

¹⁻² Xudaning iradisi bilan Mesih Eysaning rosuli bolghan menki Pawlustin we qérindash Timotiydin, Kolossi shehiride turuwatqan muqeddes bendilerge, yeni sadiq qérindashlarga salam! Xuda Atimizdin méhir-shepget we xatirjemlik silerge bolghay! □ ■

³⁻⁴ Biz Mesih Eysagha baghligan étiqadinglar we barliq muqeddes bendilerge baghligan muhebbitinglar toghruluq anglighandin kéyin, siler üçün dua qilghinimizda siler üçün ershlerde saqlaqliq ümid tüpeylidin Reb Eysa Mesihning Xuda-Atisigha üzlüksiz rehmet

□ **1:1-2** «Xuda **Atimizdin méhir-shepget we xatirjemlik silerge bolghay!**» — bezi kona köchürmilerde: «Xuda Atimiz we Reb Eysa Mesihdin méhir-shepget silerge bolghay!» dep xatirilen'gen.

■ **1:1-2** Rim. 1:7; Gal. 1:3; Ef. 1:2; 1Pét. 1:2.

éytimiz; □ ■ ⁵ Siler ilgiri bu ümid toghrisida xush xewerdiki heqiqet sözliri arqiliq anglighansiler; ■ ⁶ bu xush xewer pütkül jahan'gha yétip kélip méwe bérip awumaqta, shundaqla silergimu yétip kélip, siler uni anglap Xudaning méhir-shepkitini heqiqeten bilip yetken birinchi kündin bashlap u silerdimu méwe bérip awup barmaqta; ■ ⁷ siler xush xewerni söyümlük ishdishimiz Epafrastin ögen'gensiler; u yardimizde Mesihning sadıq xizmetchisidir; □ ■ ⁸ u bizge silerning Rohta bolghan muhebbitinglarni ayan qildi. □ ⁹ Bu sewebtin bizmu buning toghrisida anglighan

□ **1:3-4** «Biz Mesih Eysagha baghlighan étiqadinglar we barlıq muqeddes bendilerge baghlighan muhebbitinglar toghruluq anglighandin kéyin... Reb Eysa Mesihning Xuda'Atisigha üzlüksiz rehmet éytimiz;» — toluq ikki ayetning bashqa birxil terjimisi: «Reb Mesih Eysagha baghlighan étiqadinglar we barlıq muqeddes bendilirige baghlighan muhebbitinglar toghruluq anglighandin kéyin, Reb Eysa Mesihning Xuda'Atisigha üzlüksiz rehmet éytimiz. Bu étiqad we muhebbitinglar siler üçün ershlerde saqlaqliq ümidtin barlıqqa kelgen». Emma bizningche ümid étiqadtin emes, eksiche étiqad ümidtin kélidu. Bizningche Pawlus ularning kélidighan bextini közlep uning üçün özi shadlinidu. ■ **1:3-4** Ef. 1:15; Fil. 1:3; 1Tés. 1:2; 2Tés. 1:3. ■ **1:5** 1Pét. 1:4. ■ **1:6** Mar. 4:8; Yuh. 15:16. □ **1:7** «siler xush xewerni söyümlük ishdishimiz Epafrastin ögen'gensiler» — «ishdishimiz» grék tilida «(Xudaning) qulluqidiki ishdishimiz» dégen uqumni bildüridu. Epafras Kolossidin kelgen (4:12-ayetni körüng). U Pawlus we xizmetdashlirigha yadrem bergenliki üçün, Pawlus tekellup bilen uning yadrimini Kolossidiki jamaetning yadrimi dep qaraydu. Bezi kona köchürmilerde: «u silerning yadriminglarda Mesihning sadıq xizmechtisidir» déyilidu. ■ **1:7** Kol. 4:12; Flm. 23. □ **1:8** «u bizge silerning rohta bolghan muhebbitinglarni ayan qildi» — «Roh» mushu yerde Xudaning Muqeddes Rohi.

kündin boshlap siler üçhün dua qilip iltija qilishni toxtatmiduq; tileydighinimiz shuki, Xudaning iradisi hertereplik danaliq we rohiy yorutulush bilen silerde toluq bildürölsun. ■

10 Shundaq bolghanda siler Rebge layiq halda herterepte Xudani xursen qilip, herqandaq güzel ishlarda méwe bergende, Xudani heqiqiy bilishinglar arqiliq ösüp yétilisiler; ■ 11-12 bizni muqeddes bendilerning yoruqluqta bolghan mirasigha muyesser bolushqa layiq qilghan Atigha teshekkür éytip, Uning shan-shereplik qudriti boyiche hertereplik küch bilen her ishlarda shadliqqa tolup chidamliq we sewrtaqetlik bolushqa küchlendürölisiler. 13 U

bizni qarangghuluqning hökümraniqidin azad qilip, söygen Oghlining padishahliqigha yökkep qoydi; □ ■ 14 Uningda hörlük-azadliqqa, yeni gunahlimizdin kechürümge muyesser bolduq.

□ ■ 15 U bolsa körünmes Xudaning süret-

■ 1:9 1Kor. 1:5; Ef. 1:15. ■ 1:10 Yar. 17:1; Yuh. 15:16; 1Kor. 7:20; Ef. 4:1; Fil. 1:27; 1Tés. 2:12. □ 1:13

«U bizni qarangghuluqning hökümraniqidin azad qilip, söygen oghlining padishahliqigha yökkep qoydi» — «qarangghuluqning hökümraniqi» jin-sheytanlarning ilkini körsitidu. ■ 1:13 Mat. 3:17; 17:5; Ef. 2:4; 1Tés. 2:12; 2Pét. 1:17. □ 1:14 «Uningda hörlük-azadliqqa, yeni gunahlimizdin kechürümge muyesser bolduq» — «Uningda» mushu yerde «Mesihde» dégenni körsitidu.

■ 1:14 Ros. 20:28; Ef. 1:7; Ibr. 9:14; 1Pét. 1:19.

obrazidur, pütkül kainattiki tunjidur; □ ■ 16 chunki Uningda barliq mewjudatlar, asmandiki bolsun, zémindiki bolsun, körünidighan bolsun, körünmes bolsun, meyli textler, xojayinlar, hökümranlıqlar, hoquqdarlar bolsun, barliq hemme Uning teripidin we Uning üçhün yaritilghandur. ■

17 U hemmidin burundur, we hemme mewjudatlar Uningda bir-birige baghlinip turmaqta; □ 18 U yene tenning, yeni jamaetning béshidur; u bashlinishtur, ölgenlerdin tunji bolup tirilgüchidur; buningdiki meqset, Uning pütkül mewjudatlar ichide her jehettin eng üstün orunda turushi üçündür. □ ■ 19 Chunki Xuda Özining mukemmel jewhirini

□ **1:15** «U bolsa körünmes Xudaning süret-obrazidur, pütkül kainattiki tunjidur» — grék tilida mushu yerdiki «tunji» adette «birinchi bolup tughulghan»ni körsitidu. Sözning toluq menisi töwendiki 16-17-ayette körüldü; Mesih: (1) pütün alem ichide birinchi orunda turidu; (2) we alemning hemmisidin burun bolghan; (3) alemge oxshash «yaritilghan» emes, belki esli Xuda Atisi bilen bille mewjut bolghan. Bu 16-20-ayetlerning meqsiti Mesihning ulughluqini körsitish üçündür. ■ **1:15** 2Kor. 4:4; Fil. 2:6; Ibr. 1:3; Weh. 3:14. ■ **1:16** Yar. 1:3; Zeb. 33:6; Yuh. 1:3; Ef. 3:9; Ibr. 1:2. □ **1:17** «U hemmidin burundur, we hemme mewjudatlar uningda bir-birige baghlinip turmaqta» — «U hemmidin burundur» dégen söz waqit teripidin hem ulughluq-muhimlik teripidinmu éytilidu. □ **1:18** «U yene tenning, yeni jamaetning béshidur; u bashlinishtur, ölgenlerdin tunji bolup tirilgüchidur; buningdiki meqset, uning pütkül mewjudatlar ichide her jehettin eng üstün orunda turushi üçündür» — grék tilida mushu ayettiki «tunji» 15-ayettiki «tunji»gha oxshash sözdur; adette «birinchi bolup tughulghan»ni körsitidu. ■ **1:18** 1Kor. 15:20; Ef. 1:22; 4:15; 5:23; Weh. 1:5.

Uningda turghuzushqa, □ ■ 20 we Uning arqiliq barliq mewjudatlarni Özi bilen epleshtürüşke layiq körgenidi, yeni, Uning kréstte tókülgen qéni arqiliq inaqliq élip kelgendingin kéyin, — U arqiliq meyli zéminda bolsun, ershlerde bolsun barliq mewjudatlarni Özi bilen epleshtürüşke layiq körgenidi; □ ■ 21-22 we eslide rezil emellir- inglar tüpeylidin Özige yat qilin'ghan, könglünglarda düshmenlik bolghan silernimu, U Öz etlik ténide ölüm arqiliq Özige pak-muqeddes, eyibsiz we daghsiz hazir qilish üçhün Özi bilen ep qilghan □ ■ 23 (eger siler étiqadta ul sélinip mustehkem turup, xush xewerdiki ümidtin néri qilinmisanglar); bu xush xewer pütkül asman astidiki kainatta jakarlan'ghan; menki Pawlus Uninggha xizmetchi qilindim. □ ■

□ 1:19 «Chünki Xuda Özining mukemmel jewhirini uningda turghuzushqa, ... (20) we Uning arqiliq ... Özi bilen epleshtürüşke...» — sözmusöz terjime qilsaq: «Chünki (Xudaning) barliq mukemmel jewhirini uningda turushqa layiq körgen, (20) we Uning arqiliq ... Özi bilen epleshtürüşke...». ■ 1:19 Yuh. 1:14,16; Kol. 2:9.

□ 1:20 «Uning kréstte tókülgen qéni arqiliq» — Grek tilida «Uning kréstidiki qéni arqiliq». ■ 1:20 Yesh. 9:6; Yuh. 16:33; Ros. 10:36; Rim. 5:1; 2Kor. 5:18; Ef. 2:14; 1Yuh. 4:10.

□ 1:21-22 «...silernimu, U Öz etlik ténide ölüm arqiliq Özige pak-muqeddes, eyibsiz we daghsiz hazir qilish üçhün Özi bilen ep qilghan...» — «Uning etlik ténisi» Mesihning heqiqiy insan ikenlikini tekitleydu. ■ 1:21-22 Luqa 1:75; Ef. 1:4; 5:27; 2Tim. 1:9; Tit. 2:12. □ 1:23 «eger siler étiqadta ul sélinip mustehkem turup, xush xewerdiki ümidtin néri qilinmisanglar» — mushu sözler ademlerni nijatqa érishtürüşning shertini emes, belki ademlerde nijatning mewjut bolghanliqining addiy ispatini körsitidu. ■ 1:23 Yuh. 15:6.

24 Emdi men siler uchün tartqan japalirim uchün shadlinimen, we shuningdek Mesihning japalirida kem bolghanlirini öz etlirimde Uning tēni, yeni jamaet uchün toluqlaymen; □ ■ 25 men *jamaet* uchün Xudaning söz-kalamigha emel qilish uchün Uning manga silerni dep tapshurghan ghojidarliqi boyiche xizmetchi qilindim; □ ■ 26 bu söz-kalamidiki sir barliq esirlerdin we dewrlerdin yoshurun tutulghan, emma hazir muqeddes bendilirige ashkarilandi; ■ 27 chünki Xuda ulargha eller arisida emelge ashuruluwatqan bu sirning shereplik bayliqlirini bildürüşni xalidi; bu sir bolsa shan-sherepke élip barghuchi ümid bolghan, silerde turuwatqan Mesihning Özidur. □ ■ 28 Biz uni jakarlaymiz, herbir ademni Mesihde kamaletke yetken halda Xuda aldida hazir qilish uchün barliq danaliq bilen herbir

□ 1:24 «Emdi men siler uchün tartqan japalirim uchün shadlinimen, we shuningdek Mesihning japalirida kem bolghanlirini öz etlirimde Uning tēni, yeni jamaet uchün toluqlaymen» — biz bu sirliq bayan üstide «qoshumche söz»imizde toxtilimiz. ■ 1:24 Rim. 12:5; 1Kor. 12:27; 2Kor. 7:4; Ef. 3:13; 4:12; 5:23; Fil. 2:17; 2Tim. 2:10. □ 1:25 «men jamaet uchün Xudaning söz-kalamigha emel qilish uchün» — yaki «men söz-kalamini toluq jakarlash uchün» yaki «men söz-kalamini hemmige jakarlash uchün». Bizningche Pawlusning közde tutqini özining (we bashqilarning) «Injildiki sir»ni jakarlishi bilen jamaetning sani toluq bolup, jamaet Xudaning toluq wehiyisige muyesser bolidu we bu xush xewerning meqsiti emelge ashurulidu. ■ 1:25 Rim. 16:25; Ef. 1:9; 3:9; 2Tim. 1:10; Tit. 1:3; 1Pét. 1:20. ■ 1:26 Mat. 13:11. □ 1:27 «chünki Xuda ulargha eller arisida emelge ashuruluwatqan bu sirning shereplik bayliqlirini bildürüşni xalidi» — «eller» bolsa «yat eller», «Yehudiy emesler»ni körsitidu. ■ 1:27 2Kor. 2:14; 1Tim. 1:1.

ademge jékileymiz, herbir ademge telim bérimiz.
 29 Men shuninggha intilip, Uning wujudumda ishligini boyiche küresh qilip japa tartimen; Uning wujudumda ishligini derweqe tolimu zordur.□

2

1 Chünki mende siler üçün, Laodikiyedikiler üçün, shuningdek didarimni körmigenlarning hemmisi üçün neqeder zor küreshning boluwatqanliqini silerge bilgüzmekchimen;□

2 kürishimning nishani, hemmeylenning méhir-muhebbette bir-birige baghlinip, qelblirining righbetlendürülüshi, Xudaning sirini, yeni Mesihni chüshinishte we toluq bilishte bolghan ishench-xatirjemlikke érishishi üçündür;□ ■

3 chünki Uningda danaliqning we bilimning barliq bayliqliri yoshurun'ghandur.■

□ 1:29 «Men shuninggha intilip, Uning wujudumda ishligini boyiche küresh qilip japa tartimen; Uning wujudumda ishligini derweqe tolimu zordur» — «küresh» dégenlik grék tilida «agon» déyilidu. «Agon» toghruluq «Filippiyliqlargha»diki qoshumche söz»imizni körüng. □ 2:1 «shuningdek didarimni körmigenlarning hemmisi üçün...» — grék tilida: «shuningdek etning jehetide yüzumni körmigenlarning hemmisi üçün...».

Shübbisizki, rosul jamaette roh jehetidin bir-birimizni tonushimiz mumkin, démekchi. □ 2:2 «kürishimning nishani, hemmeylenning méhir-muhebbette bir-birige baghlinip, qelblirining righbetlendürülüshi, Xudaning sirini, yeni Mesihni chüshinishte we toluq bilishte bolghan ishench-xatirjemlikke érishishi üçündür» — démiskmu, bu «kürishim» rohiy jehettin, dua-tilawetler bilen her türlüq jin-sheytanlar bilen qarishilishtiki küresh, elwette. ■ 2:2 Yesh. 53:11; Yer. 9:22; Yuh. 17:3; Fil. 3:8. ■ 2:3

1Kor. 1:24.

⁴ Méning buni déyishim, héchkimning silerni qayil qilarliq siliq-sipaye gepliri bilen aldimasliqi üçündür; ■ ⁵ chünki gerche ten jehetidin silerdin néri bolsammu, roh jehetidin men siler bilen billimen, silerning septe turuwatqiniglarga we Mesihge baghligan étiqadinglarning chingliqigha qarap shadlinimen. ■ ⁶ Mesih, Reb Eysani qandaq qobul qilghan bolsanglar, shu halda Uningda ménginglar, ⁷ siler telim bérilgendek Uningda yiltiz tartip, étiqadinglar quruluwatqan halda, étiqadta xatirjem qilinip, rehmet éytishlar bilen tashqinlap turghuchi bolunglar; ■ ⁸ héchkimning Mesih boyiche bolmighan, peylasopluq yaki bimene aldamchiliq bilen, insanlardin kelgen telimler, yeni bu dunyadiki «asasiy qaide-qanuniyetler» boyiche silerni öz oljisi qilip azdurmasliqi üçün hézi bolunglar; □ ■ ⁹ chünki Uningda, yeni Mesihde, Xudaning barliq mukemmel jewhiri ten sheklide turidu; ¹⁰ we siler Uningda, yeni barliq hökümdarlarning hem hoquqdarlarning

■ 2:4 Ef. 5:6; Kol. 2:18.

■ 2:5 1Kor. 5:3; 14:40.

■ 2:7

1Kor. 1:5; Ef. 3:17.

□ 2:8 «héchkimning Mesih boyiche bolmighan, peylasopluq yaki bimene aldamchiliq bilen, insanlardin kelgen telimler, yeni bu dunyadiki «asasiy qaide-qanuniyetler» boyiche silerni öz oljisi qilip azdurmasliqi üçün hézi bolunglar» — «asasiy qaide-qanuniyetler» dégen muhim ibare toghrisida «qoshumche söz»imizni körüng. ■ 2:8 Rim. 16:17; Ibr. 13:9.

béshi Bolghuchida mukemmeldursiler; □ ■
 11 siler Uningda ademning qolisiz bolghan sünnat
 bilan sünnat qilin'ghansiler; démek, Mesihning
 sünniti bilan *gunahliq* etke baghlan'ghan
 tendin xalas qilin'ghansiler; □ ■ 12 Uning bilan
 teng chömüldürülüshte depne qilin'ghansiler;
 siler yene Uni ölümdin tirildürgen Xudaning
 wujudunglarda ishleydighanliqigha ishench
 baghlash bilan Uning bilan teng tirilgensiler. □ ■
 13 Emdi gerche itaetsizlikinglar we etliringlardiki
 sünnetsizlikinglar tüpeylidin ölgen bolsanglarmu,
 U silerni Mesih bilan bille janlandurdi;

□ **2:10** «we siler Uningda, yeni barliq hökümdarlarning hem hoquqdarlarning béshi Bolghuchida mukemmeldursiler» — «siler Uningda ... mukemmeldursiler» dégen muhim ibare toghrisida «qoshumche söz»imizni körüng. «barliq hökümdarlar... hem hoquqdarlar...» — hem asmandiki hem zémindiki barliq hoquqqa ige bolghanlar. ■ **2:10** Yuh. 1:16. □ **2:11** «siler uningda ademning qolisiz bolghan sünnat bilan sünnat qilin'ghansiler; démek, Mesihning sünniti bilan gunahliq etke baghlan'ghan tendin xalas qilin'ghansiler» — bu ayettiki sünnat ademning ténide emes, belki roh-qelbididir, elwette. Démisekmu, «etik ten» dégen ibaride «et» dégen söz Injildiki alahide menide ishli tilidu, yeni insaniy gunahqa esir bolghan tebietni körsitidu. «Rimliqlargha»diki «et» toghruluq «kirish söz»imizni körüng. «Mesihning sünniti» «Mesihning Özi qilidighan sünnat», yaki «Mesihning ölümü»ni körsitidu. Bu toghruluq «qoshumche sözimiz»ni körüng. ■ **2:11** Qan. 10:16; Yer. 4:4; Rim. 2:29; Fil. 3:3. □ **2:12** «Uning bilan teng chömüldürülüshte depne qilin'ghansiler; siler yene Uni ölümdin tirildürgen Xudaning wujudunglarda ishleydighanliqigha ishench baghlash bilan uning bilan teng tirilgensiler» — bu ayettiki «chömüldürülüş» aldi bilan sugha chömüldürülüşni körsetkini bilan, u yene beribir «rohqa chömüldürülüş»nimu körsitidu. Yene yuqiriqi «sünnat» toghruluq «qoshumche sözimiz»ni körüng. ■ **2:12** Rim. 6:4; Gal. 3:27; Ef. 1:19; 3:7.

hemme itaetsizlikirimizni kechürüm qilip, □ ■
 14 belgilimilerde öz ichige élin'ghan üstimizdin
 erz qilidighan, bizni eyibleydighan pütüklerni
 öchürüp tashlidi; U ularni bizdin néri qildi,
 kréstke mixlatquzdi. □ 15 U hökümdarlardin we
 hoquqdarlardin olja élip, *kréstte* ularni reswa qilip
 ularning üstidin tentene bilen ghelibe qildi. □ ■

16 Emdi héchkimning yémek-ichmek, héyt-bayramlar,
 «yéngi ay» yaki shabat künler jehetliride silerning
 üstünglerdin höküm chiqirishigha yol qoy manglar;
 ■ 17 bu ishlar bolsa bir kölengge, xalas; uning jismi
 bolsa Mesihningkidur! □ ■

18 Héchkimning silerni «kichik péilliq» we
 perishtilerge ibadet qilishqa dewet qilip

□ 2:13 «Emdi **gerche itaetsizlikinglar we etliringlardiki
 sünnetsizlikinglar tüpeylidin ölgen bolsanglarmu,...**» — «etlir-
 inglardiki sünnetsizlikinglar» ularning eslide (hemmimiz Mesihsiz
 bolghan waqtimizdikidek) öz «gunahliq et»imizge esir-qul bol-
 ghanliqimizni körsitidu. ■ 2:13 Ef. 2:1. □ 2:14 «bel-
 gilimilerde öz **ichige élin'ghan üstimizdin erz qilidighan, bizni
 eyibleydighan pütüklerni öchürüp tashlidi; u ularni bizdin néri
 qildi, kréstke mixlatquzdi**» — bu intayin muhim ayet toghruluq

yene «qoshumche sözimiz»ni körüng. Grék tilida «Uning kréstige
 mixlatquzdi». □ 2:15 «**U hökümdarlardin we hoquqdarlardin
 olja élip, kréstte ularni reswa qilip ularning üstidin tentene
 bilen ghelibe qildi**» — bu ayettiki «hökümdarlar we hoquqdar-
 lar» bolsa jin-sheytanlar; Mesih ulardin alghan olja bolsa Özige
 étiqad baghlighan, eslide jin-sheytanlarning ilkide turghan bizlerni
 körsitidu, elwette! Bashqa birxil terjimisi «...hökümdarlarni... qoral-
 siz qilip...». ■ 2:15 Yar. 3:15; Mat. 12:29; Luqa 11:22; Yuh.
 12:31; 16:11. ■ 2:16 Law. 11:2; 23:2; Rim. 14:2; Gal. 4:10.

□ 2:17 «**bu ishlar bolsa bir kölengge, xalas; uning jismi
 bolsa Mesihningkidur!**» — «jismi» — démek, «kölenggüni yerge
 tashlighan jisim». Bu muhim ayet toghrisida «qoshumche söz»imizni
 körüng. ■ 2:17 Ibr. 8:5; 10:1.

in'aminglardin mehrum qilishga yol qoymanglar; mushundaq kishiler *gunahliq* etliridiki oy-pikirliri bilen hakawurliship, korgan körünüşlerge ésiliwalmaqtidur; □ ■ 19 Ular «bash»ni ching tutqini yoqtur; lékin bashtin üge we singirlar arqiliq pütkül ten quwwetlinidu we bir-birige baghlinip, Xudadin kelgen awush bilen ashmaqta.□

20-21 Eger Mesih bilen bu dunyadiki qaide-qanuniyetlerge nisbeten ölgen bolsanglar, némishqa (bu dunyada yashighanlardek) «Tutma!» «Tétimal!» «Tegme!» dégendek belgilimilerge riaye qilisiler □ ■ 22 (bundaq *belgilimiler ilkidiki* nersilerning hemmisi istémal qilinish bilen

□ 2:18 «Héchkimning silerni «kichik péilliq» we perishtilerge ibadet qilishqa dewet qilip in'aminglardin mehrum qilishga yol qoymanglar...» — bashqa birxil terjimisi: «héchkimning... üstünglerdin höküm chiqirishiga yol qoymanglar...». «Dewet qilip» dégen ibare «bu ishlardin söyünüp» dégen menisinimu öz ichige alidu. «mushundaq kishiler gunahliq etliridiki oy-pikirliri bilen...» — démek, oy-pikirliri Muqeddes Rohtin emes, belki öz gunahliq etliri teripidin bashqurulidighandur. «korgan körünüşlerge ésiliwalmaqtidur» — bezi kona tékisttiki köchürmilerde «körmigen körünüşlerge ésiliwalmaqtidur» déyilidu. Bizningche «korgan» dep oqush toghridur; bu kishiler korgan «körünüşler» özining xam xiyalliridin chiqqan, elwette. ■ 2:18 Yer. 29:8; Mat. 24:4; Ef. 5:6; 2Tés. 2:3; 1Yuh. 4:1. □ 2:19 «Ular «bash»ni ching tutqini yoqtur. Lékin bashtin üge we singirlar arqiliq pütkül ten quwwetlinidu we bir-birige baghlinip, Xudadin kelgen awush bilen ashmaqta» — «bash» bolsa Mesihdur. Mesihning Öz téni bolghan jamaetning béshidur. «Ten» — jamaet. □ 2:20-21 «Eger Mesih bilen bu dunyadiki qaide-qanuniyetlerge nisbeten ölgen bolsanglar...» — bu muhim ayet toghruluq «qoshumche söz»imizde toxtilimiz. ■ 2:20-21 Gal. 4:9.

yoqilidu)? Mushundaq belgilimiler peqet insannardan chiqqan körsetmiler we telimlerden ibaret, xalas; □ ■ 23 ularda derweqe birxil pidaiylarche ibadet, kichik péilliq we öz ténige qarita qattiq qolluq bolushni dewet qilish bolghachqa, ularda danaliqning körünüşhi bar; emeliyette *bundaq danaliqning* paydisi yoqtur — ular peqet ettiki heweslerge yol qoyidula, xalas.■

3

«Yuqiridiki ishlargha intilip izdininglar»

¹ Siler Mesih bilen teng tirildürülgen bolsanglar, emdi yuqiridiki ishlargha intilip izdininglar; Mesih shu yerde Xudaning ong yénida olturidu.■

² Köngül-zéhninglarni yerdiki ishlargha emes, belki yuqiriqi ishlargha qoyunglar; ³ chünki siler ölgensiler, we hayatinglar Mesih bilen bille Xudada yoshurun turidu.■ ⁴ Emma hayatimiz bolghan Mesih ashkarilan'ghan chaghda, shuan siler uning bilen bille shan-sherepte ashkarilidighan bolisiler.□ ■

□ 2:22 «bundaq belgilimiler ilkidiki nersilerning hemmisi istémal qilinish bilen yoqilidu» — démek «Tutma! Tétima! Tegme!» dégendek belgilimilerning hemmisi Xuda aldida eng muhim ish bolghan insanning ichki dunyasi bilen emes, belki yémek-ichmek qatarliqlar bilen munasiwetliktur. ■ 2:22 Yesh. 29:13; Mat. 15:9; Tit. 1:14. ■ 2:23 1Tim. 4:8; 5:23. ■ 3:1 Ef. 1:20. ■ 3:3 Rim. 6:2; 8:24; 2Kor. 5:7. □ 3:4 «emma hayatimiz bolghan Mesih ashkarilan'ghan chaghda, shuan siler uning bilen bille shan-sherepte ashkarilidighan bolisiler» — bu muhim ayet toghruluq «qoshumche söz»imizde toxtilimiz. ■ 3:4 Fil. 3:21; 1Yuh. 3:2.

⁵ Shunga yerge tewe ishlarni qilghuchi herqandaq ezaliringlarni, yeni buzuqluq, napaklik, iplas héssiyatlar, rezil xahishlar we nepsaniyetchilik (u butpereslikke barawerdur)ni ölümge mehküm qil-inglar; □ ■ ⁶ chunki bu ishlar tüpeylidin Xudaning ghezipi itaetsiz perzentlerge chüshidu. □ ■ ⁷ Siler bular arisida yashighan waqtinglarda, bundaq ishlardimu mangghansiler. ■

⁸ Emma hazir siler mushularningmu hemmisini özünglardin séliwétinglar — yeni ghezep, qehr-sepra, yaman niyetler, töhmet, aghzinglardin chiqidighan iplas sözlernimu siliwétinglar. ■ ⁹ Bir-biringlarga yalghan sözlimenglar; chunki siler kona ademni qilmishliri bilen séliwetkensiler, ■ ¹⁰ we yéngi ademni kiygensiler; yéngi adem bolsa özini Yaratquchining süret-obrazi boyiche toluq bilishte daim yéngilimaqta; □ ■ ¹¹ uningda héchqandaq

□ **3:5 «yerge tewe bolghan ishlarni qilghuchi herqandaq ezaliringlar...»** — esli grék tilida «yerge tewe bolghan ezaliringlar...». «yerge tewe» dégenning menisi «bu rezil dunyagha tewe» dégenliktur. ■ **3:5** Rim. 7:5, 23; Ef. 4:22; 5:3, 5; 1Tés. 4:5. □ **3:6 «chunki bu ishlar tüpeylidin Xudaning ghezipi itaetsiz perzentlerge chüshidu»** — «itaetsiz perzentler» dégen ibare insanning esli tüp tebiitide itaetsizlikning barliqini, itaetsiz Adem'atining perzentliri ikenlikini körsitidu. Lékin «itaetsiz perzentler» bolsa Xudaning shepqiti bilen Xudaning Özining perzentlirige aylinidu (5, 7-ayetni körüng). ■ **3:6** 1Kor. 6:10; Gal. 5:19; Ef. 5:5; Weh. 22:15. ■ **3:7** 1Kor. 6:11; Ef. 2:1; Tit. 3:3. ■ **3:8** Ef. 4:22; Ibr. 12:1; Yaq. 1:21; 1Pét. 2:1. ■ **3:9** Ef. 4:25. □ **3:10 «we yéngi ademni kiygensiler; yéngi adem bolsa özini Yaratquchining süret-obrazi boyiche toluq bilishte daim yéngilimaqta»** — «kona adem» (9-ayet) Adem'atidin miras qilin'ghan gunahkar hay-atni körsitidu; «yéngi adem» bolsa Mesihde bolghan yéngi hayatni körsitidu. ■ **3:10** Yar. 1:26; 5:1; 9:6; Rim. 6:4; 1Kor. 11:7.

yunanliq yoki Yehudiy, sünnetlik yoki sünnetsiz, yat mediniyetlik, Skit, qul yoki hörler mewjut emestur; belki Mesih hemmidur, we hemmidur. □ ■

¹² Shunga, Xudaning talliwalghanlirigha, pak-muqeddes we söyün'genlerge layiq, ademge ich aghritidighan baghirlarni, méhribanliq, kichik péilliq, möminlik we sewr-taqetlikni kiyiwélinglar; □ ■ ¹³ bir-biringlarga yol qoyunglar, naraziliq ish bolsa bir-biringlarni kechürüm qilinglar; Mesih silerni qandaq kechürüm qilghan bolsa silermu shundaq qilinglar. ■ ¹⁴ Mushu ishlarning üstige kamil birlikning rishtisi bolghan méhir-

□ **3:11** «uningda héchqandaq yunanliq yoki Yehudiy, sünnetlik yoki sünnetsiz, yat mediniyetlik, ... mewjut emestur» — «yat medeniyetlik» — grék tilida «saqalliq» déyilidu; chünki gréklar adette saqal qoymaytti. Bu söz adette grék yoki latin tilini sözliyelmeydighanlarni körsitetti; adette gréklar we latinlar undaq kishilerni kemsitip «saqalliq» dégen sözni «yawayi ademler» dégen selbiy menide ishlettti. «... yat mediniyetlik, Skit, qul yoki hörler mewjut emestur; belki Mesih hemmidur, we hemmidur» — «Skitlar» adette Ottura Asiyadiki köchmen xelqning omumiy nami idi. ■ **3:11** 1Kor. 7:21,22; 12:13; Gal. 3:28; 5:6; 6:15.

□ **3:12** «Shunga, Xudaning talliwalghanlirigha, pak-muqeddes we söyün'genlerge layiq ... kichik péilliq, möminlik we sewr-taqetlikni kiyiwélinglar» — Tewrat-Injilda «möminlik»ning «yuwashliq iman-ishench bilen» dégendek alahide menisi bardur. Mömin adem özining hoquqliri yoki imtiyazlirini békitish üçün küresh qilmaydu; chünki u Xuda aldida iman bilen toghra manghan bolsa, Xuda mushu ishlarni özige kapalet qilghan dep xatirjemlikte turidu. Bu söz toghruluq yene «qoshumche söz»imizni körüng. ■ **3:12** Ef. 4:32; 6:11; 1Tés. 1:4. ■ **3:13** Mat. 6:14; Mar. 11:25; Ef. 4:32.

muhabbetni qoshup béringlar. □ ■ 15 Mesihning xatirjemliki qelbinglarda hóküm sürsun (siler bir ten bolup bu xatirjemlikte bolushqa chaqirilghan ikensiler) we shundaqla rehmet éytishlarda bolunglar.□

16 Mesihning söz-kalamini özünglarda bayliq hasil qilip turghuzunglar, barliq danaliq bilen bir-biringlarga ögitinglar, jékilenglar, chin qelbinglarda zebur-neghmiler, medhiye küyliri we rohiy naxshilarni yangritip Xudani chirayliq medhiyilenglar; □ 17 we hemme ishlarda, söz bolsun, emel bolsun, hemmisini Reb Eysaning namida qilip, uning arqiliq Xuda'Atigha rehmet éytinglar.■

Ailidikilerge bolghan jékileshler

18 Siler ayallar, Rebde bolghan süpitinglarga layiq öz erliringlarga boysununglar; ■ 19 siler erler, öz ayalliringlarga muhabbet körsitinglar; ulargha achchiq qilmanglar.■

□ 3:14 «... kamil birlikning rishtisi bolghan méhir-muhabbetni qoshup béringlar» — yaki «... kamil rishte bolghan méhir-muhabbetni qoshup béringlar». ■ 3:14 Yuh. 13:34; 15:12; Ef. 4:3; 5:2; Kol. 2:2; 1Tés. 4:9; 1Yuh. 3:23; 4:21. □ 3:15 «Mesihning xatirjemliki qelbinglarda hóküm sürsun» — bu muhim söz toghruluq «qoshumche söz»imizni körüng. □ 3:16 «... chin qelbinglarda zebur-neghmiler, medhiye küyliri we rohiy naxshilarni yangritip Xudani chirayliq medhiyilenglar» — «zebur-neghmiler» belkim sazgha tengkesh qilinip éytilidighan naxshilar; «medhiye küyliri» belkim sazsiz naxshilar; «rohiy naxshilar» belkim stixiyiliktin, özlikidin, Muqeddes Rohning ilhami bilen éytilghan naxshilarni körsitidu («1Kor.» 14:15nimu körüng). ■ 3:17 Ef. 5:20; 1Tés. 5:18. ■ 3:18 Yar. 3:16; 1Kor. 14:34; Ef. 5:22; Tit. 2:5; 1Pét. 3:1. ■ 3:19 Ef. 5:25.

²⁰ Siler balilar, ata-ananglarga hemme ishlarda itaet qilinglar; chünki bundaq qilish Rebde bolghan güzel ishtur.■

²¹ Siler atilar, baliliringlarning könglige azar bermenglar; undaq qilsanglar köngli yara bolidu.

²² Siler qullar, ettin bolghan xojayininglarga hemme ishta itaet qilinglar; peqet köz alididila xizmet qilip, insanlarni xush qilghuchi qullardin bolmanglar, belki Rebdin eyminip chin könglünglardin ish körünglar.□ ■

²³ Néme ishni qiliwatqan bolsanglar, uningda insanlar aldida emes, belki Reb aldida qilghandek jan-dil bilen uninggha ishlenglar;

²⁴ chünki mirasning in'amigha Rebdin muyesser qilin'ghanliqinglarni bilisiler; chünki siler Reb Mesihning ibadet-qulluqididursiler. ²⁵ Emma kim heqqaniysizliq qilsa qilghan heqqaniysizliqi öz béshigha chüshidu; bu ishta héchqandaq yüz-xatire qilinish yoqtur.

4

¹ Siler xojayinlar, qulliliringlarga adil we toghra muamile qilinglar; chünki ershte öz xojayinlarning barliqini bilisiler.■

² Dua-tilawetke herqandaq waqitta bérilinglar, buningda rehmetler éytiship hoshiyar turunglar;■

■ **3:20** Ef. 6:1. □ **3:22** «siler qullar, ettin bolghan xojayinlarga hemme ishta itaet qilinglar» — «ettin bolghan xojayinlarning» dégini, yene «silerning ershte bolghan xojayinlarningmu bar» dep puritidu. ■ **3:22** Ef. 6:5; 1Tim. 6:1; Tit. 2:9; 1Pét. 2:18.

■ **4:1** Ef. 6:9. ■ **4:2** Luqa 18:1; Rim. 12:12; Ef. 6:18; 1Tés. 5:17.

³ shuning bilan biz üçünmu dua qilghaysilerki, Xuda bizge Mesihning sirini jakarlash üçün Öz sözige ishiq achsun; men del sir üçün zenjirler bilan baghlan'ghanmen; ■ ⁴ shunga qilishqa tégishlikim boyiche, sirni ashkarilishimgha *dua qilinglar*.

⁵ Sirttikilerge nisbeten danaliq bilan ménginglar, pursetler chiqqanda köngül qoyup qoldin bermenglar. □ ■ ⁶ Silerning gep-sözliringlar herdaim méhir-shepquet bilan bolsun, tuz bilan tétitilsun; shuning bilan siler herbir ademge qandaq jawab bérishni bilisiler. □ ■

⁷ Söyümlük qérindash hem Rebde sadiq xizmetkar, ishdishimiz bolghan Tikikus silerge men toghruluq hemme ishlarni melum qilidu. □ ■

⁸ Men uni del mushu ish üçün yéninglarga ewetishim, silerning ehwalinglarni biliwélishi we shundaqla könglünglarga ilham-righbet bérishi üçündür. ⁹ Men özi silerdin bolghan,

■ **4:3** Ef. 6:19; 2Tés. 3:1. □ **4:5** «Sirttikilerge nisbeten danaliq bilan ménginglar» — «sirttikiler» — Xudaning padishahliqining sirtida turghanlar, téxi étiqad qilmighanlarni körsitidu, elwette. «pursetler **chiqqanda köngül qoyup qoldin bermenglar**» — «pursetler» bolsa «sirttikiler»ge yaxshiliq körsitish, Xudaning sözini éytish, Mesihge guwahliq bérish qatarliq pursetler. ■ **4:5** Ef. 5:15, 16. □ **4:6** «Silerning gep-sözliringlar herdaim méhir-shepquet bilan bolsun, tuz bilan tétitilsun; shuning bilan siler herbir ademge qandaq jawab bérishni bilisiler» — «tuz bilan tétitilsun» dégen jékilesh toghruluq «qoshumche söz»imizde toxtilimiz. ■ **4:6** Mar. 9:50. □ **4:7** «söyümlük qérindash hem Rebde sadiq xizmetkar, ishdishimiz bolghan Tikikus» — «ishdash» grék tilida «(Xudaning) qulluqidiki ishdash» dégen uqumni bildüridu. ■ **4:7** Ros. 20:4; Ef. 6:21; 2Tim. 4:12.

sadiq we söyümlük qérindishimiz Onésimusni uning bilen ewettim; ular silerge mushu yerdiki barliq ishlarni melum qilidu.■

¹⁰ Türmidishim bolghan Aristarxus silerge salam yollaydu; Barnabasning newri inisi Markusmu shundaq (siler uning toghruluq tapshuruqlarni tapshuruwaldinglar; u yéninglarga kelse, uni qobul qilinglar); ■ ¹¹ Yustus dep atalghan Yeshuamu salam yollaydu. Xudaning padishahliqi üçün manga xizmetdash bolghan sünnet qilin'ghanlardin peqet mushular bardur; ular manga teselli bolghan.□

¹² Silerdin bolghan, Mesih Eysaning quli Epafras silerge salam yollaydu; u silerning Xudaning pütkül iradiside mukemmel, kamaletke yétip ching turushunglar üçün herdaim siler üçün dualarda küresh qilidu. ■ ¹³ Chünki men uninggha guwahchimenki, u siler üçün, Laodikiadikiler üçün we Xéyrapolistikiler üçünmu köp japa tartidu.□

¹⁴ Söyümlük téwip bolghan Luqadin silerge salam, Démastinmu shundaq.■

¹⁵ Laodikiadiki qérindashlarga bizdin salam,

■ **4:9** Flm. 10. ■ **4:10** Ros. 15:37; 27:2; 2Tim. 4:11.

□ **4:11** «Xudaning **padishahliqi üçün manga xizmetdash bolghan sünnet qilin'ghanlardin peqet mushular bardur; ular manga teselli bolghan**» — «sünnet qilin'ghanlar» — Yehudiyar. Démas we Luqa (14-ayette) «yat eller»din idi. ■ **4:12** Kol. 1:7; Flm. 23. □ **4:13** «...u **siler üçün, Laodikiadikiler üçün we Xéyrapolistikiler üçünmu köp japa tartidu**» — bu «japa tartish» bolsa dualirida. Tékestiki bashqa bir kona köchürmide: «. uning siler üçün, Laodikiadikiler üçün we Xirapolistikiler üçünmu köp qizghinliqi bardur» déyilidu. ■ **4:14** 2Tim. 4:10,11

Nimfagha hem uning öyide yihilidighan jamaetkimu salam éytinglar.□

¹⁶ Bu xet aranglarda oqulghandin kéyin, siler uni Laodikiyidiki jamaettimu oqutunglar, we Laodikiyedikilergé yazghan xetni silermu oqunglar; □ ¹⁷ we Arkippusqa: «Sen Rebde tapshuruwalghan xizmitingge, toluq emel qilishing üçün köngül qoyghin» — denglar.

¹⁸ Menki Pawlustin öz qolum bilen yazghan salam. Méning kishenlinip qamap qoyulghanliqimni eslenglar. Silerge méhir-shepqet bolghay!□ ■

□ **4:15** «Nimfagha hem uning öyide yihilidighan jamaetkimu salam éytinglar» — Nimfa bir ayalning ismi idi. Tékesttiki bezi kona köchürmilerde: «Nimfas» (erning ismi) déyilidu. □ **4:16** «Bu xet aranglarda oqulghandin kéyin, siler uni Laodikiyidiki jamaettimu oqutunglar, we Laodikiyedikilergé yazghan xetni silermu oqunglar» — mumkinchiligi barki, «Laodikiyedikilergé yazghan xet» esli Pawlusning «Efesusluqlargha» yazghan xétidir. «Efesusluqlargha»diki «kirish söz»imizni körüng. □ **4:18** «Menki Pawlustin öz qolum bilen yazghan salam» — démek, xetning bashqa yerliri katipliqliq qilghan qérindishining qolida yézilghan. Pawlusning közliri ajiz bolushi mumkin («2Kor.» 12:6-10, «Gal.» 4:15). «Méning kishenlinip qamap qoyulghanliqimni eslenglar» — démek, dua-tilawetliringlarda eslenglar. ■ **4:18** 2Tés. 3:17; Ibr. 13:3.

Muqeddes Kalam (latin yéziq)
The Holy Bible in the Uyghur language, written in
Latin script

Copyright © 2010 Mukeddes Kalam - Uyghur Bible Translation Committee

Language: Uyghur tili (Uyghur)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-09-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 12 Sep 2021

b6bd0959-14d2-5233-b340-6f210a8f13c5